

підвищення ефективності бюджетної політики, цифровізація фінансового менеджменту, залучення інвестицій та посилення економічної активності громад.

Список використаних джерел

1. Казюк Я., Венцель В. *Фінансова спроможність громад у 2024 році у розрізі областей*. Портал «Децентралізація», 23 квітня 2025. **URL:** <https://decentralization.ua/news/19512> (дата звернення: 20.11.2025).

2. Портал «Децентралізація» — головний інформаційний портал реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, створений у 2014 році. **URL:** <https://decentralization.ua/> (дата звернення: 0.11.2025).

УДК 336.14:351.72(477)

ВПЛИВ ВОЄННИХ ДІЙ НА СТАН МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ТА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ РЕГІОНІВ THE IMPACT OF MILITARY ACTION ON THE STATE OF LOCAL BUDGETS AND THE FINANCIAL SECURITY OF REGIONS

Лукашенко Владислав Іванович,

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»

Науковий керівник: Дем'янишина Олеся Андріївна

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,

Україна

Lukashenko Vladislav Ivanovich

Master's degree

Scientific supervisor: Olesia Demianyshina

Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University, Ukraine

vladyslav.lukashenko@udpu.edu.ua

The current processes of socio-economic development in Ukraine are taking place amid profound transformations caused by ongoing military operations, large-scale challenges for public administration, and the need for rapid regional recovery. In conditions of increased turbulence, the effective functioning of the local finance system is of particular importance, since it is local budgets that are the key link in ensuring the viability of territorial communities and forming their financial stability [1].

Russia's full-scale invasion caused widespread destruction of infrastructure, loss of control over part of the territory, forced migration of the population, and a decline in economic activity in frontline and occupied regions – all of which directly affected local finances. Local budgets have come under pressure from a simultaneous decline in local tax revenues in the affected regions and an increase in expenditure needs (evacuation, temporary housing, infrastructure restoration, social payments). Inter-budgetary transfers and donor support also played a significant role in maintaining basic community funding. Assessing these impacts is important for developing policies to improve the financial security of regions.

After 2022, the financial security of Ukraine's regions underwent significant changes. Some territories lost a significant share of their revenues due to infrastructure destruction, business relocation, and reduced tax revenues. Other communities, on the contrary, became centres for receiving internally displaced persons, which created an additional burden on local budgets and required a review of expenditure policy. The growth in military, social, and humanitarian expenditures has created new risks for the budgetary sustainability of the regions.

The war has had a significant impact on the financial stability of Ukraine's local budgets, both through direct revenue losses and through changes in the structure of transfers and the tax base. According to an analysis by the Ministry of Regional Development, in 2024 local budgets received UAH 134.8 billion in subsidies and UAH 53.1 billion in grants, which is almost 25% of their consolidated resources.

At the same time, own revenues remain vulnerable: the largest decline is in personal income tax, a key source of community revenue: in 2024, local budgets lost UAH 31.9 billion in personal income tax (-11%) compared to 2023 (Table 1).

Table 1

Main sources of local budget revenue during the war

Source of income	Volume 2024, billion UAH	Share in total local budgets*	Comment
Subsidies (government transfers)	134,8	~ 15–20 %	Strengthened role of state support for communities
Grants (government transfers)	53,1	~ 6–7 %	Targeted support, in particular for de-occupied territories
Personal income tax	257,5	57 % own revenues	Significant decline due to the removal of the ‘military income tax’
Other own tax revenues (single tax, property, rent, etc.)	~ (single tax 69.1 billion, property 50.2 billion, etc.)	a significant share, but insufficient for complete autonomy	Dependence on local taxes has increased, but it is difficult to compensate for the loss of personal income tax

In 2024, Ukraine's local budgets received UAH 451.1 billion in general fund revenues, which is only 2.1% higher than in 2023. This increase of only UAH 9.1 billion is minimal and indicates an actual slowdown in the development of the local tax base, limited opportunities for communities to respond to post-war recovery needs, and the impact of increased fiscal centralisation. The main source of revenue remains personal income tax – UAH 257.5 billion, or 57.1% of all general fund revenues. At the same time, it is personal income tax that has seen the sharpest decline: minus 11.0% (UAH 31.9 billion) compared to 2023. This is a direct consequence of the redistribution of personal income tax from military personnel from local budgets to the state budget, which has significantly reduced the financial capabilities of local communities [2].

In these circumstances, research into the role of local budgets in ensuring financial security becomes particularly relevant. It allows us to assess the real level of financial self-sufficiency of communities, identify vulnerabilities in the budget system, determine reserves for increasing revenues, and develop tools capable of strengthening the sustainability of local finances in the short and long term [3].

Military actions have changed the geography of budget revenues, strengthening the role of safer regions as ‘financial recipients’ of internal migration

of economic activity.

In general, local budgets have demonstrated flexibility and adaptability, but this masks systemic vulnerabilities and uneven risk distribution. Without structural changes (increased financial autonomy for communities, targeted infrastructure reconstruction, rural and farming recovery programmes, and long-term risk insurance instruments), episodic transfers will not ensure sustainable recovery and financial security for the regions.

References:

1. Недбалюк О. П., Дем'янишина О. А. Системний підхід до формування сучасної інфраструктури управління розвитком територіальних громад. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 8. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2020.8.51>
2. Аналіз виконання місцевих бюджетів за 2024 рік. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/19387>
3. Зомчак Л.М., Огородник С.П., Бортник Я.В. Місцеві бюджети регіонів України: багатовимірне моделювання динаміки та фінансової стійкості в умовах війни. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2025. Випуск 2(17). С. 47 – 53. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.17-7>

УДК 336.27

ЗЕЛЕНІ ОБЛІГАЦІЇ В УКРАЇНІ ЯК ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ GREEN BONDS IN UKRAINE AS AN EFFECTIVE INSTRUMENT FOR ATTRACTING INVESTMENTS FOR LOCAL BUDGETS

Осадчук Наталія Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Україна, м. Умань, e-mail: n.osadchuk@udpu.edu.ua, <https://orcid.org/0000-0001-5921-3869>
Тодоровська Алла Василівна, Умань, Україна, магістр, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Україна
alla.todorovska@udpu.edu.ua, <https://orcid.org/0009-0009-1380-7050>

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»

[1] органи місцевої влади беруть участь у фінансово-кредитних відносинах. В